

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.7.2012
COM(2012) 373 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN
OM SUBSIDIARITET OCH PROPORTIONALITET
(19:e rapporten om bättre lagstiftning avseende 2011)

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

OM SUBSIDIARITET OCH PROPORTIONALITET

(19:e rapporten om bättre lagstiftning avseende 2011)

1. INLEDNING

Denna rapport är den nittonde årliga rapporten om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i EU:s lagstiftningsarbete. Rapporten läggs fram i enlighet med artikel 9 i protokoll (nr 2) om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna (nedan kallat *protokollet*) som finns i bilagan till fördraget om europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

Liksom tidigare år undersöker rapporten hur dessa principer tillämpats av EU:s olika institutioner och organ, såsom kommissionen, Europaparlamentet, rådet och Regionkommittén. Vissa av kommissionens initiativ och lagstiftningsförslag som givit upphov till frågor kring subsidiariteten under 2011 går igenom närmare. Rapporten tar även upp hur de kontroller som görs enligt artikel 12 i FEU och protokollet efter Lissabonfördragets ikraftträdande utvecklats och där de nationella parlamenten har en särskild uppgift för att kontrollera att subsidiaritetsprincipen efterlevs. Eftersom kontrollen av subsidiaritetsprincipen är nära kopplad till kommissionens politiska dialog med de nationella parlamenten, kompletterar den här rapporten kommissionens årliga rapport 2011 om förbindelserna med de nationella parlamenten.¹

2. TILLÄMPNING AV PRINCIPERNA

Bedömningar av om det behövs åtgärder på EU-nivå (subsidiaritet) och eventuella åtgärders omfattning och utformning (proportionalitet) är grundläggande för smart lagstiftning.² Alla EU:s institutioner och organ måste följa båda principerna.

Det är viktigt att noggrant bedöma subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna när lagstiftningen bereds för att förslagen ska utformas på lämpligt sätt. När lagstiftningsprocessen väl är fullbordad kan EU-domstolen uppmanas att yttra sig om huruvida den är förenlig med befintlig lagstiftning. Hittills har domstolen inte ogiltigförklarat några åtgärder med hänvisning till subsidiaritetsprincipen.

Det är viktigt med insyn i diskussionerna om subsidiaritet och proportionalitet så att de olika berörda institutionerna och allmänheten konstruktivt kan diskutera nyttan med förslagen. Enligt artikel 5 i protokollet bör därför alla förslag till rättsakter, oavsett varifrån initiativet kommer, åtföljas av ett formulär med närmare uppgifter som ger övriga berörda parter möjlighet att bedöma om principerna har följts. Även om subsidiaritetsprincipen inte kan

¹ KOM(2012) 375.

² Andra frågor avseende smart lagstiftning berörs i kommissionens meddelande KOM(2010) 543.

bedömas mekaniskt med hjälp av operativa kriterier fortsätter kommissionen att använda begreppen nödvändighet och mervärde på EU-nivå i sin egen prövning, och rekommenderar övriga aktörer att göra detsamma.

2.1. Kommissionen

Eftersom kommissionen enligt initiativrätten är den institution som utarbetar lagförslag är det viktigt att den redan tidigt i processen fattar rätt beslut både om huruvida det alls är lämpligt att föreslå åtgärder på EU-nivå och om hur eventuella förslag bör utformas.

För alla större förslag offentliggörs färdplaner³ där kommissionen redogör för sina avsikter med initiativen, och motiverar dem utifrån subsidiaritets- och proportionalitetssynpunkt. Idéerna analyseras sedan igen under samrådet med berörda parter och i samband med konsekvensbedömningen. I motiveringen till lagförslaget presenteras det formulär om subsidiaritet som utarbetats enligt artikel 5 i protokollet, och även i skälen till lagförslaget hänvisas det till formuläret. Förslag som kan få långtgående konsekvenser åtföljs av en konsekvensbedömning, med en utbyggd analys av subsidiaritet och proportionalitetsaspekterna. Kvaliteten på denna analys kontrolleras systematiskt av konsekvensbedömningsnämnden.

Under 2011 fortsatte nämnden att använda mervärde på EU-nivå som ett kriterium när den granskade konsekvensbedömningarnas kvalitet. Nämnden lämnade något färre rekommendationer om subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna än 2010 men yttrade sig fortfarande i många fall (43 %). Nämnden efterfrågade ofta bättre motiveringar av behovet av åtgärder på EU-nivå, i synnerhet av följande:

- Tydligare bevis för att frågan kräver åtgärder på EU-nivå. När det gäller förslaget om *alternativ tvistlösning* begärde nämnden en bättre beskrivning av marknadsmisslyckandet och dess omfattning samt relevansen för den inre marknaden. Också i fråga om *EU-strategin för djurskydd* begärde nämnden att de problem som hänger samman med EU:s behörighet, såsom snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden, bättre skulle skiljas från övriga problem, där åtgärder på medlemsstatsnivå är lämpligare.
- I vissa ärenden drog nämnden slutsatsen att behovet av och proportionaliteten i EU:s lagstiftningsförslag inte var tillräckligt styrkt. Detta gällde till exempel det ovannämnda förslaget om *alternativ tvistlösning* där nämnden ansåg att det rädde oklarhet om kostnadsfördelarna med ett fullt utvecklat europeiskt tvistlösningssystem på både EU- och medlemsstatsnivå. Även i fråga om förslaget om *tillgång till ett grundläggande betalkonto* ansåg nämnden att behovet och proportionaliteten hos bindande EU-regler inte hade påvisats på ett övertygande sätt. De ansvariga enheterna förde in nämndens kommentarer i den slutliga konsekvensbedömningsrapporten.

2.2. De nationella parlamenten

Kontrollsystemet för subsidiaritetsprincipen ger de nationella parlamenten rätt att yttra sig över om sådana utkast till rättsakter som inte omfattas av EU:s exklusiva behörighet är förenliga med subsidiaritetsprincipen. Om det i många motiverade yttranden anses att den

³ Dessa färdplaner finns tillgängliga på kommissionens webbplats för konsekvensbedömningar: http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm.

föreslagna lagstiftningen står i strid med subsidiaritetsprincipen⁴, dvs. om de trösklar som nämns i artikel 7 i protokollet uppnås inom åttaveckorsfristen, kan antingen ett så kallat gult kort eller ett orange kort utfärdas. Båda korten innebär att förslaget till lagstiftning måste omprövas, vilket kan leda till att lagförslaget ändras eller dras tillbaka.

År 2011 fick kommissionen in 64 motiverade yttranden från de nationella parlamenten, vilket är nästan 75 % fler än 2010, som var det första året systemet användes. Trots ökningen utgör dessa 64 motiverade yttranden fortfarande bara 10 % av de sammanlagt 622 yttranden som inkom till kommissionen under 2011 inom ramen för den bredare politiska dialogen med de nationella parlamenten.

Första året som det nya systemet för kontroll av subsidiaritetsprincipen användes inriktades de nationella parlamentens motiverade yttranden på olika saker och de 64 motiverade yttranden som inkom 2011 avsåg 28 olika förslag från kommissionen. De flesta yttrandena avsåg lagstiftning om skatter, jordbruk, den inre marknaden och rättvisa. De förslag som gav upphov till flest motiverade yttranden avsåg en gemensam konsoliderad bolagsskattebas (nio yttranden), tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter (sex yttranden), den gemensamma europeiska köplagen (fem yttranden) och förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden (fem yttranden). De nationella parlament som utfärdade flest motiverade yttranden var Sveriges Riksdag, Luxemburgs andrakammare *Chambre des Députés* och de båda polska kammarna *Sejm* och *Senat*.

Inget av ärendena 2011 nådde upp till trösklarna för utfärdande av gult eller orange kort. Förutom de ovannämnda ärendena utmynnade de allra flesta av de 28 lagstiftningsförslag som lett till reaktioner från de nationella parlamenten under 2011 i högst tre motiverade yttranden. Enligt sina politiska åtaganden gentemot de nationella parlamenten har kommissionen besvarat eller håller på att besvara alla motiverade yttranden i samband med den politiska dialogen, och beaktar synpunkterna i de efterföljande interinstitutionella diskussionerna och förhandlingarna.

Alla nationella parlament får själv välja enligt vilka interna förfaranden motiverade yttranden ska antas och i vilken form de överlämnas till kommissionen. Detta gör att de motiverade yttrandena har olika format, längd, innehåll och berörda aktörer. Eftersom den politiska dialogen och systemet för kontroll av subsidiaritetsprincipen oundvikligen överlappar varandra i viss mån begärde kommissionens ordförande José Manuel Barroso i sin skrivelse av den 1 december 2009⁵ bara att de nationella parlamenten skulle "i möjligaste mån särskilja mellan subsidiaritetsaspekterna och kommentarer som gäller innehållet i ett förslag, och att vara så tydliga som möjligt i sin bedömning av förslagets överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen." Kommissionen kommer att fortsätta betona denna aspekt i kontakterna med de nationella parlamenten.

De motiverade yttranden som inkom till kommissionen 2011 varierade inte bara till formen utan även till sitt innehåll och resonemang. I många fall använde de nationella parlamenten

⁴ Med motiverat yttrande avses ett yttrande om brott mot subsidiaritetsprincipen som överlämnas av ett nationellt parlament till kommissionen (eller till Europaparlamentet, rådet, EU-domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken – beroende på vilken institution som lagt fram förslaget) inom den åttaveckorsfrist som nämns i protokollet.

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/docs/letter_sv.pdf.

sakargument till stöd för att subsidiaritetsprincipen överträtts, t.ex. att förslaget kan påverka den övergripande ekonomiska situationen negativt. Andra byggde resonemanget på argument som avsåg subsidiaritet och proportionalitet eller på att den rättsliga grunden ansågs felaktig eller saknades. I många fall använde de nationella parlamenten motiverade yttranden för att invända mot förslag om att använda delegerade akter på vissa områden eller invände mot en bristfällig redogörelse för subsidiaritetsprincipen i motiveringen (jfr rubrik 3.1). Enligt den ovannämnda skrivelsen från ordförande Barroso kommer kommissionen att "ta med alla motiverade yttranden som innehåller invändningar i fråga om ett lagförslags förenlighet med subsidiaritetsprincipen (...), även om skilda motiverade yttranden ger olika motiveringar till varför förslaget inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen". Kommissionen tolkar systemet för kontroll av subsidiaritetsprincipen så, att de nationella parlamenten själva bär det fulla ansvaret för att utfärda motiverade yttranden om kommissionens förslag och utveckla sin argumentering.

Eftersom det i vissa motiverade yttranden som inkom 2011 framhållits att motiveringar avseende subsidiaritetsprincipen saknats eller varit bristfälliga och att detta i sig utgör ett formellt brott mot subsidiaritetsprincipen, upprepar kommissionen att den lägger sig vinn om att se till att motiveringarna till alla lagförslag som omfattas av systemet för kontroll av subsidiaritetsprincipen ska innehålla en lämplig motivering avseende subsidiaritetsprincipen.

2.3. Europaparlamentet och rådet

Lagstiftarna har även ansvar för att förslagen är förenliga med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, och de måste också ge en relevant motivering, om de ändringar de inför leder till att räckvidden för unionens åtgärd förändras.⁶

I rådet är det ständiga representanternas kommitté (Coreper) som ska se till att principerna efterlevs.⁷ Europaparlamentets arbetsordning innehåller en särskild bestämmelse om "kontroll av respekten för subsidiaritetsprincipen"⁸ enligt vilken efterlevnaden av principen ska kontrolleras av det utskott som ansvarar för förslaget till lagstiftningsakt tillsammans med utskottet för rättsliga frågor. Det utskott som är ansvarigt för ärendet får inte företa slutomröstning före utgången av åttaveckorsfristen.

Under 2011 fick kommissionen också in några frågor (32 av över 12 000) från parlamentsledamöterna om efterlevnaden av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Man begärde huvudsakligen förtydliganden av hur vissa förslag från kommissionen följde principerna, och vädrade ibland samma frågor som väckts av andra institutioner eller aktörer.

2.4. Regionkommittén

Regionkommittén yttrar sig när den rådfrågas eller på eget initiativ. Enligt artikel 8 i protokollet har kommittén även rätt att enligt artikel 263 i FEUF väcka talan om åsidosättande av subsidiaritetsprincipen, men endast om kommittén hörts i enlighet med FEUF.

Kommitténs bevakning av subsidiaritetsprincipen uttrycks antingen i dess yttranden, inom ramen för nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen eller genom inlägg som

⁶ Se det interinstitutionella avtalet om subsidiaritetsprincipen (EGT C 329, 6.12.1993, s. 132).

⁷ Rådets beslut 2009/937/EU, EUT L 325, 11.12.2009, s. 35.

⁸ Artikel 38a.

regionala parlament med lagstiftande befogenheter överlämnat till nationella parlament i enlighet med systemet för kontroll av subsidiaritetsprincipen. Regionala parlament med lagstiftande befogenheter hörs på olika sätt av sina nationella parlament, vilket gör åttaveckorsfristen till en verklig utmaning. Visa regionala parlament har börjat sända sina yttranden om subsidiaritetsprincipen direkt till kommissionen i informationssyfte.

Trots att kommittén inte upptäckte några åsidosättanden av subsidiaritetsprincipen 2011 stärkte den hänvisningarna till principen i sina yttranden och planerar att ta in fler subsidiaritetsutredningar i sina slutliga yttranden. Kommittén fortsätter att använda sin analystabell av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Kommitténs nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen omfattade i slutet av 2011 sammanlagt 134 partner. Detta är en väsentlig ökning av framför allt regionala parlament och myndigheter. Under 2011 genomförde nätverket riktade samråd om fem förslag från kommissionen (*fonden för ett sammanlänkat Europa, minskad byråkrati för medborgarna, översynen av EU:s politik i fråga om luftkvalitet och utsläpp, energieffektivitet och om integrering av romer*⁹). Nätverket började också utarbeta en första handlingsplan om transeuropeiska transportnät, för att kartlägga exempel på god tillämpning av subsidiaritetsprincipen i Europas städer och regioner.

Under 2011 förbereddes också lanseringen av webbplatsen REGPEX som ska hjälpa regioner med lagstiftande befogenheter att delta i kontrollerna av subsidiaritetsprincipen och som ska erbjuda information och utbyte mellan regionala parlament och regeringar när de analyserar subsidiaritetsfrågan. Webbplatsen lanserades i mars 2012.¹⁰

Den reviderade lydelsen av samarbetsavtalet mellan Europeiska kommissionen och Regionkommittén, som började förhandlas fram under 2011 och undertecknades den 16 februari 2012¹¹, visar en vilja att ytterligare stärka samarbetet och utbytet avseende protokollet.

2.5. Domstolen

Europeiska unionens domstol är enligt artikel 263 i FEUF behörig att granska lagenligheten i EU:s lagstiftningsakter, däribland respekten för subsidiaritetsprincipen. Enligt protokollet får talan väckas vid domstolen både av Regionkommittén och av medlemsstaterna, de senare antingen på sina egna eller på nationella parlaments vägnar.

Domen i målet Luxemburg mot Europaparlamentet och rådet¹² bekräftade vad som redan framhållits i domen om *roamingförordningen*¹³, som nämndes i 2009 års rapport. När domstolen bedömer efterlevnaden av proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna tar den del av kommissionens konsekvensbedömningar.

⁹ KOM(2011) 665, KOM(2010) 747, SEK(2011) 342 [ej översatt till svenska], KOM(2011) 370 och KOM(2011) 173.

¹⁰ <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>.

¹¹ <http://cor.europa.eu/en/about/interinstitutional/Documents/EN.pdf>.

¹² Mål C-176/09.

¹³ Mål C-58/8: Vodafone Ltd, Telefónica O2 Europe plc, T-Mobile International AG, Orange Personal Communications Services Ltd mot Secretary of State for Business, Enterprise and Regulatory Reform (förordning (EG) nr 717/2007).

3. VIKTIGA ÄRENDEN DÄR IAKTTAGANDET AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN IFRÅGASATTS

I detta avsnitt av rapporten redovisas de kommissionsförslag som givit upphov till flest diskussioner om subsidiaritet och proportionalitet.

3.1. Uppföljning av ärenden som tagits upp i tidigare rapporter

Under 2011 gjordes inga större framsteg med beredningen av vissa av de ärenden som tagits upp i tidigare rapporter, till exempel *direktivet om avgifter för luftfartsskydd*,¹⁴ *markskydd*,¹⁵ *principen om lika behandling utanför arbetslivet*¹⁶ och *odling av genetiskt modifierade organismer*. Direktivet om säsongsanställning fortsatte diskuteras i Europaparlamentet och rådet utan att några frågor avseende subsidiaritets- eller proportionalitetsprincipen väcktes.

När det gäller *direktivet om mammaledighet*¹⁷ som nämnades i rapporten om 2008, har lagstiftarna ännu inte lyckats uppnå samsyn. Vid mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i juni 2011 tog rådet del av en rapport som behandlade vissa delegationers påtalanden om subsidiaritetsprincipen och de olikartade situationerna i medlemsstaterna. Vissa delegationer hänvisade under mötet till de protokollförda uttalanden som åtta delegationer gjorde vid rådets möte i december 2010, då de föreslog att varje medlemsstat själv skulle få bestämma skyddsnivån inom ramen för vissa minimikrav, i enlighet med subsidiaritetsprincipen. En del begärde att rådet skulle sluta behandla denna fråga.

Under de interinstitutionella diskussionerna i december 2011 nåddes en överenskommelse om förslaget om *programmet för utdelning av livsmedel till de sämst ställda*, som hade lett till tre motiverade yttranden från nationella parlament under 2010. Europaparlamentet uttalade sitt starka stöd för att fortsätta programmet även efter år 2013. Även rådet nådde en politisk överenskommelse om att fortsätta programmet fram till år 2013. I sitt uttalande noterade kommissionen att en stor grupp medlemsstater ansåg att programmet inte borde fortsätta efter 2013. Detta inskränker dock inte kommissionens initiativrätt enligt fördraget.

Vid Europaparlamentets plenarsammanträde i februari 2012 antogs ett betänkande om *förslaget till insättningsgarantisystem*, som inte kunnat antas vid första behandlingen. Förslaget ledde till tre motiverade yttranden från de nationella parlamenten år 2010. Trots det uttryckte både den tyske föredraganden Peter Simon (S&D) och rådets danska ordförandeskap sin vilja att fortsätta förhandlingarna för att nå en överenskommelse i början av den andra behandlingen.

Slutligen antogs *direktivet om konsumenträttigheter* formellt av rådet i oktober 2011.

¹⁴ KOM(2009) 217. För närmare uppgifter om diskussionen mellan institutionerna i detta ärende och de följande hänvisas till databasen PreLex: <http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm>.

¹⁵ KOM(2006) 232.

¹⁶ KOM(2008) 426.

¹⁷ KOM(2008) 637.

3.2. Andra ärenden där subsidiaritetsaspekten har debatterats

Gemensam konsoliderad bolagsskattebas¹⁸

I mars 2011 lade kommissionen fram ett förslag till gemensamt beräkningssystem av skattebasen för bolag som är verksamma i Europeiska unionen. Förslaget syftar till att väsentligt minska den administrativa bördan och bördan av reglerna för internprissättning, tillåta gränsöverskridande skatteförlustutjämning och råda bot på det osäkra rättsläge som företagen inom EU står inför när de enligt 27 olika nationella regelsystem ska fastställa sin beskattningsbara vinst.

Detta förslag ledde till flest antal yttranden från nationella parlament under 2011, hela 17 yttranden, varav nio var sådana motiverade yttranden som avses i protokollet, dvs. yttranden som hävdade att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen. Eftersom de motiverade yttrandena endast omfattade 13 röster utfärdades inget gult kort, något som kräver minst 18 röster.

Utöver påstådda tillkortakommanden i motiveringen av subsidiariteten ansåg flera nationella parlament även att förslaget gick in på medlemsstaternas behörighetsområde. De ansåg att förslaget skulle påverka medlemsstaterna negativt eftersom de inte skulle kunna använda företagsbeskattning som ett verktyg för att främja tillväxt och sysselsättning. De ansåg att medlemsstaterna därigenom skulle frångå individuella konkurrensfördelar vilket indirekt skulle skapa ett tryck på de nationella skattesatserna, urholka statsbudgeten och minska skatteintäkterna. Två motiverade yttranden tog även upp proportionalitetsprincipen och hävdade att förslaget gick längre än nödvändigt och ledde till två parallella system för företagsbeskattning och onödig byråkrati.

I sitt svar till de nationella parlamenten framhöll kommissionen att detta beskattningsområde ingår i den delade behörigheten och att artikel 115 i FEUF är den rättsliga grunden för åtgärder på detta område. Det var på denna grund som kommissionen antog ett utkast till lagstiftning i syfte att avhjälpa skattehinder och olikheter som beror på att den inre marknaden är fragmenterad i 27 olika skattesystem. Företagen måste hantera dessa hinder när de är verksamma på den inre marknaden. Förslaget om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas väntas skapa besparingar för företagen och därmed stimulera en gränsöverskridande expansion inte bara för befintliga multinationella företag utan även för helt inhemska företag, däribland små och medelstora företag som idag inte har råd att utvidga verksamheten till andra länder. Förslaget syftar alltså till att skapa positiva skaleffekter och främja affärsinvesteringar över gränserna. Kommissionen betonar vidare att förslaget inte påverkar medlemsstaternas behörighet att själva fastställa skattesatser, som även fortsättningsvis sker enligt nationell lagstiftning.

Förslaget behandlas enligt ett särskilt lagstiftningsförfarande och diskuteras för närvarande i rådet. Europaparlamentet lämnade ett positivt betänkande om förslaget den 19 april 2012.

Tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter¹⁹

¹⁸ KOM(2011) 121.

¹⁹ KOM(2011) 560.

Förslaget till förordning antogs i september 2011, med utgångspunkt i europeiska rådets slutsatser från mötet i juni 2011. Förslaget är avsett att stärka styrningen av området utan kontroller vid de inre gränserna (Schengen). Förslaget ska ge möjlighet att reagera på exceptionella omständigheter som kan äventyra det övergripande Schengensamarbetet, utan att därigenom riskera principen om fri rörlighet för personer.

Kommissionen fick in elva yttranden från nationella parlament om förslaget, varav sex motiverade yttranden. De nationella parlamenten ansåg att förslaget inkräktar på den nationella suveräniteten i medlemsstaterna vilka själva bör få bedöma och besluta om att eventuellt återinföra gränskontroller. Vissa nationella parlament ansåg att efterlevnaden av subsidiaritetsprincipen inte tillräckligt hade visats. Argumenten från de nationella parlamenten återkom även när förslaget diskuterades i rådet.

I sitt svar till de nationella parlament som anfört problem med subsidiaritetsprincipen framhöll kommissionen att Schengenområdet är något som delas av hela EU, varför alla beslut som påverkar området måste tas på EU-nivå och inte av det enskilda landet. Reglerna för upprättandet och förvaltningen av Schengenområdet är föremål för lagstiftning som antas på EU-nivå och undantag från principen om fri rörlighet bör antas på EU-nivå. Kommissionen hävdade också att förslaget helt och hållet respekterar medlemsstaternas nationella suveränitet när det gäller upprätthållandet av lag och ordning samt den interna säkerheten.

Passageraruppgifter²⁰

Kommissionen fick in tio yttranden från nationella parlament om detta förslag och de flesta ansåg att förslaget var förenligt med subsidiaritetsprincipen. En kammare ansåg dock att förslaget inte följde proportionalitetsprincipen, eftersom den period som uppgifterna ska få sparas enligt förslaget uppfattades som alltför lång.

4. SLUTSATSER

Liksom tidigare år har de flesta av kommissionens förslag antagits av medlagstiftarna utan några mer omfattande diskussioner om subsidiaritet och proportionalitet. År 2011 inleddes inga förfaranden för att utfärda gult kort eller orange kort och bara ett litet antal (cirka 10 %) av de yttranden som de nationella parlamenten överlämnade till kommissionen inom ramen för den politiska dialogen var sådana motiverade yttranden om brott mot subsidiaritetsprincipen som avses i protokollet. I de ärenden där frågor kring efterlevnaden av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna väcktes intog institutionerna och övriga aktörer ibland mycket olika ståndpunkter.

Begreppen subsidiaritet och proportionalitet är centrala när EU-institutionerna utformar ny politik och nya åtgärder. Kommissionens konsekvensbedömningar är det huvudsakliga verktyget för att hantera frågor kring subsidiaritet och proportionalitet vid beredningen av lagstiftningsförslagen och därför har konsekvensbedömningsnämnden en mycket viktig roll. Arbetsgången i institutionerna visar dock att hur principerna tolkas och tillämpas under beredningen ofta beror på det politiska sammanhanget, vilket ytterligare betonar principernas politiska aspekt.

²⁰ KOM(2011) 32.

Att det nya verktyget huvudsakligen är av politisk karaktär återspeglas i hur de flesta nationella parlament tillämpar och använder systemet för kontroll av subsidiaritetsprincipen. Detta noterades redan i skrivelsen från kommissionens ordförande José Manuel Barroso den 1 december 2009.

Systemet för kontrollen av subsidiaritetsprincipen har bidragit till att öka insynen i lagstiftningsarbetet och har helt klart fört in EU-politiken i den offentliga debatten i medlemsstaterna, och därmed även ökat allmänhetens kännedom om dessa frågor.

BILAGA

Förteckning över förslag från kommissionen som lett till yttranden från de nationella parlamenten med synpunkter på subsidiaritetsprincipen år 2011

	Titel	Nationella parlament/kammare som avgett motiverade yttranden
1.	Förslag till rådets direktiv om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, KOM(2011) 121	UK House of Commons BG Narodno Sabranie SE Riksdag NL Tweede Kamer PL Sejm ML Kamra tad-Deputati IE Dail Eireann RO Camera Deputaţilor SK Národná Rada
2.	Tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter, KOM(2011) 560	FR Assemblée nationale Both NL Chambers PO Assembleia da República SE Riksdag RO Senatul SK Národná Rada
3.	Förslag till förordning om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna ("förordningen om en samlad marknadsordning"), KOM(2010) 799	PL Sejm PL Senat DK Folketing LU Chambre des Députés SE Riksdag
4.	En gemensam europeisk köplag, KOM(2011) 635	AT Bundesrat DE Bundestag UK House of Commons BE Sénat BE Chambre des Représentants
5.	Förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, KOM(2011) 127	PL Senat PL Sejm RO Senatul IT Senato della Repubblica
6.	Tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag, KOM(2011) 452	UK House of Commons SE Riksdag FR Sénat

7.	Gemensamt system för en skatt på finansiella transaktioner, KOM(2011) 594	CY Vouli ton Antiprosopon SE Riksdag MT Kamra tad-Deputati
8.	Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2014–2020), KOM(2011) 608	Both NL Chambers SE Riksdag DK Folketing
9.	särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse - KOM(2011) 779	BE Chambre des Représentants SK Národná Rada SE Riksdag
10.	Handelsnormer, KOM(2010) 738	LU Chambre des Députés PL Senat
11.	Omstrukturerings av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, KOM(2011) 169	BG Narodno Sabranie Both ES Chambers
12.	Fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd, KOM(2011) 215 och om ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd när det gäller tillämpliga översättningsarrangemang, KOM(2011) 216	IT Camera dei Deputati Both ES Chambers
13.	Direktiv om energieffektivitet, KOM(2011) 370	FI Eduskunta SE Riksdag
14.	Behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat, KOM(2011) 453	SE Riksdag RO Camera Deputaţilor
15.	Regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken, KOM(2011) 625	DE Bundesrat LU Chambre des Députés
16.	Stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), KOM(2011) 627	DE Bundesrat (tillsammans med det motiverade yttrandet om KOM(2011) 625) LU Chambre des Députés
17.	Utdelning av livsmedel till de sämst ställda i unionen, KOM(2011) 634	SE Riksdag UK House of Lords
18.	Avtalsvillkor inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter, KOM(2010) 728	PL Sejm
19.	Finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken, KOM(2010) 745	PL Senat
20.	Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, KOM(2010) 748	Both NL Chambers

21.	Sammankoppling av centrala register, handelsregister och företagsregister, KOM(2011) 79	PL Sejm
22.	Domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet i mål om makars förmögenhetsförhållanden, KOM(2011) 126	IT Senato della Repubblica
23.	Livsmedel avsedda för spädbarn och småbarn och om livsmedel för speciella medicinska ändamål, KOM(2011) 353	IT Senato della Repubblica
24.	Definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter, KOM(2011) 530	LU Chambre des Députés
25.	Informationsutbyte om mellanstatliga avtal mellan medlemsstaterna och tredjeländer på energiområdet, KOM(2011) 540	LU Chambre des Députés
26.	Europeiska unionens program för social förändring och social innovation, KOM(2011) 609	SE Riksdag
27.	Särskilda bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden och målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006, KOM(2011) 614	LU Chambre des Députés
28.	Gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1083/2006, KOM(2011) 615	IT Camera dei Deputati